

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
-------------	---

I. VOLKSSTÜCK JAKO GATUNEK LITERACKI

1. Volksstück, czyli suma sprzeczności. Wprowadzenie do problematyki gatunku ..	11
1.1. <i>Vox populi, vox dei</i> . W poszukiwaniu ludu – w poszukiwaniu Volksstück	13
1.2. Przyjemne czy pożyteczne? Filozofii antynomii ciąg dalszy	21
2. Historyczny <i>mélange</i>	24
2.1. Hanswurst <i>Super Star</i> – bohater gotowy na wszystko	34
2.2. Niepojęte czary	39
2.3. Świat Nestroyem pisany	46
3. Sinusoida upadku i odnowy. Stań badań	57
3.1. Anzengruber vs operetka	58
3.2. Nad Izarą i Sprewą	65
3.3. Volksstück – sługa wielu panów	67
3.4. Brakujące ogniwo	71
3.5. <i>Never ending story</i> ?	73

II. KRYTYCZNA VOLKSSTÜCK. PRÓBY ODNOWY GATUNKU W PIERWSZEJ POŁOWIE XX WIEKU

1. Tempo i przyjemność – wspaniałe straszne lata 20.	81
2. Krytyczne przedtakty. Pionierzy czy uzurpatorzy krytycznej Volksstück? ...	94
3. „Moją ojczyzną jest lud!” Ödön von Horváth – świadek koronny swoich czasów	105
3.1. (Anty-)Volksstück	109
3.1.1. Horváth Nestroyem podszyty(?). Dyskusje z tradycją	115
3.1.2. Bohater bez właściwości. Produkt – przedmiot – towar	118
3.1.3. <i>Copy & past</i> . Podmioty żargonem mówione	120
3.2. Zrób to sam – rozpoznaj sam siebie! Publiczność i <i>katharsis</i>	124
3.3. „Literacka radiologia”. (Anty-)Volksstück jako dramat społeczno-politycznej denuncjacji	126
3.3.1. Państwo – organ ściągania, fabryka ideologii	129
3.3.2. Filozofia inflacji	137
3.3.3. Opowieści z bestiariusz, czyli drobnomieszczkański kanibalizm	148
3.4. Śmieszne tragedie	157

4.	Brecht a dialektyka pana i niewolnika. Volksstück jako realistyczna sztuka dla ludu	162
4.1.	<i>Spostrzeżenia o Volksstück</i> – recepty odnowiciela czy mikstury znachora?	164
4.2.	(Nie)ideologiczna, (nie)polityczna komedia marksisty Brechta	171
4.2.1.	„Kto kogo?” Hegłowski-leninowski spartakiady pana i sługi	172
4.2.2.	Sztuka dydaktyczna a burżuazyjna komedia dla ludu	179

III. NOWA VOLKSSTÜCK. DRAMAT PROWOKACJI DRUGIEJ POŁOWY XX WIEKU

1.	„Sztuka jest martwa, nie zjadajcie tego trupa!” Rewolucyjne mariaże Volksstück	185
1.1.	Volksstück – „...gatunek sam dla siebie”?	192
2.	<i>Replay team</i> – wszystkie bękarty Fleißer i Horvátha	202
2.1.	Widz – wolny strzelec z rogami. Martina Sperra polowania na jelenia ..	204
2.2.	Rainer Werner Fassbinder – pesymistyczne kolaże, czyli trening dla intelektualisty	213
2.3.	Franz Xaver Kroetz i Volksstück z bożej łaski?	222
3.	Nibylandia-Austria. Teatr szoku na „Wyspie Błogosławionych”	234
3.1.	Groteska-makabreska. Wolfgang Bauer i ludowy teatr okrucieństwa ..	238
3.2.	Peter Turrini – teatr w centrum społeczeństwa	247
3.2.1.	Austriackie ekshumacje	256
3.2.1.1.	Szlachetne szlachtowanie w sto osiemdziesiąt uderzeń na minutę	259
3.2.1.2.	(Nie)produktywne szczury	267
3.2.2.	Normalne katastrofy	275
3.3.	Felix Mitterer – „grający do kotleta”?	278
3.4.	Werner Schwab i topienie ludu w chlewie	289
4.	Telewizja – nowy teatr dla ludu?	299
	Zakończenie	307
	Zusammenfassung	319
	Bibliografia	321
	Nota bibliograficzna	339
	Indeks osobowy	341